

AİLENİN ROLÜ NEDİR?

- ◆ Aileler gözlemleri ve görüşleri ile gençlerin bir mesleğe yönelmelerinde ve bir mesleği seçmelerinde kolaylaştırıcı ve destekleyicidir.
- ◆ Meslek seçiminde önemli olan karar verme, amaç belirleme, plan yapma vb. konularda gençlere destek olurlar.
- ◆ Gençlerin mesleklere, eğitim-iş hayatı ve çalışmaya ilişkin tutum geliştirmelerini sağlar.

- ◆ Aile içinde verdikleri mesajlarla gençlerin meslekleri keşfetme ve tanımalarına yardımcı olurlar.
- ◆ Gençlerin ilgi, yetenek ve mesleki değerleri ile meslekler arasındaki ilişkileri anlamalarında önemli bir rol oynarlar. Çocuğun özelliklerine uygun eğitim-öğretim ortamını hazırlamada önemli rol oynarlar.
- ◆ Bir işte çalışmanın gereği ve öneminin farkına varmalarını sağlamak için gençlere model olurlar.

AİLE NE YAPMAMALI?

- Çocuklarınızın okul ve sınav başarılarına yönelik eleştirilerde bulunurken çocuğun kişiliğine yönelik değil davranışına yönelik eleştirilerde bulunmalı ve yapıcı olmalısınız.
- Kıyaslayıcı, suçlayıcı bir dil kullanmamalısınız.
- Kendi beklentilerinizi çocuğun üzerinden gerçekleştirme gibi bir hayaliniz varsa bunu fark edip önüne geçmelisiniz.
- Yaşadığı herhangi bir başarısızlıkta rencide edici ifadelerde bulunmamalısınız.
- Çocuklarınızın potansiyellerini fark etmeli ve onları ulaşamayacağı hedefler için zorlamamalısınız.
- Destek olmalı fakat çocuk adına karar vermemelisiniz.
- Alan ve meslek seçimi konusunda genci tamamen serbest ve yarımsız bırakmamalısınız.

Yaşanan sınav ve seçim süreçleri geçicidir fakat bu süreçler çocuğunuz ile ilişkilerinizi kalıcı olarak etkileyebilir. Önemli olan kriz durumlarını sağlıklı bir şekilde yönetebilmektir.

MESLEK SEÇİMİNDE AİLENİN ROLÜ

VALİ ZİYA PAŞA ANADOLU LİSESİ
PDR SERVİSİ

MESLEK NEDİR?

İlgiler,yeteneklerve değerlernasıl tespit edilebilir?

Topluma yararlı bir hizmet ya da ürün sağlamaya yönelik olan, kuralları toplumca belirlenmiş ve belli bir eğitimle kazanılan bilgi ve becerilere dayalı etkinlikler bütünüdür.

MESLEK SAHİBİ OLMANIN TEMELİNDE AŞAĞIDAKİ FAKTÖRLER YATAR;

- ⇒ Kendini gerçekleştirme
- ⇒ Psikolojik doyum (takdir edilme, mutlu olma vb.)
- ⇒ Sosyal ilişkiler kurma ihtiyacı
- ⇒ Ekonomik kazanç

MESLEK SEÇİMİNDE ROL OYNAYAN FAKTÖRLER

- ◇ Öğrencinin istekleri ve hayalleri
- ◇ Yetenekleri
- ◇ Meslekler hakkındaki bilgi düzeyi
- ◇ Akranlarının etkisi
- ◇ Ailenin sosyo-ekonomik durumu
- ◇ Ailenin kendisinden beklentisi
- ◇ Okul başarısı
- ◇ Mesleğin prestiji, gelir düzeyi, çalışma koşulları

Meslek seçiminde rol oynayan etkenler oldukça fazladır ve hepsi de önemli birer belirleyicidir. Bununla birlikte öncelikle gencin kendisini iyi tanıması gerekmektedir. Kendini tanıma, kişilik özelliklerini keşfetmekten geçer. Meslek seçiminde etkili olan kişilik özellikleri ise **ilgiler**, **yetenekler** ve **değerler**dir.

Herhangi bir zorlama altında kalmadan ya da kişiye herhangi bir ödül vaat edilmediği halde kişi kendiliğinden bazı faaliyetlere giriyor ve doyum sağlıyorsa kişinin bu tür faaliyetlere **ilgi** duyduğu söylenebilir. **Yetenek** ise, öğrenme gücü ya da belli bir eğitim sürecinden yararlanma gücü olarak ifade edilebilir. Kişinin becerilerine bakarak onun yeni bir eğitim sürecinden ne kadar yararlanabileceği kestirilebilir. **Değer**, mesleğin yapıldığı ortamdan ve toplumsal ödüllerden gelen doyumlardır.

ÇOCUKLARINIZ MESLEK SEÇERKEN ŞU SORULARA CEVAP ARAMALIDIR:

Seçilmesi düşünülen alan ilgilere ve yeteneklere uygun mu?

Lise alanları ile yükseköğretim programları arasındaki ilişki biliniyor mu?

Hangi alanda daha başarılı olduğu biliniyor mu?

Mesleğin Niteliği

O meslekte çalışan kişilerin çalışma süreleri içinde gerçekleştirdikleri işler nelerdir?

Çalışma Ortamı

Mesleğin tehlikeli yanı var mı? İş ortamının ısı, ışığı, gürültüsü nasıldır? Kapalı veya açık bir havada mı yapılıyor?

Mesleğe Hazırlanma

Gerekli olan eğitim dönemi ne kadar? Okul sonrası özel bir hazırlık gerekiyor mu?

Mesleğe Girmek İçin Aranan Özellikler

Yaş, cinsiyet, boy, kilo ve dış görünüşle ilgili belli şartlar var mı?

Mesleğe Giriş-Emekli Olma Koşulları

Mesleğe nasıl girilir? Sınavla, atama veya kişisel gayretle mi? Hangi yaşlar arasında yapılabilir? Sosyal güvenliği var mı?

Meslekte İlerleme

Meslekte ilerleme neye bağlıdır? Çalışmaya mı? Kıdeme mi? Bu meslekten başka mesleklere geçiş yapılabilir mi?

Mesleğin Olumlu ve Olumsuz Yönleri

Mesleği yapanlar için mesleğin en olumsuz ve en cazip tarafları nelerdir? Mesleğin toplumdaki yeri ve saygınlığı nedir?

İş Bulma İmkânı

Seçilecek mesleğe olan talep ne durumda? Bölgeye veya mevsime göre gereklilik gösteriyor mu? İş bulmak kolay mı? Bu mesleğe duyulan ihtiyacın azalması veya artması söz konusu mu? Kamu ve özel sektörde iş bulunabileceği gibi serbest çalışma imkanı da verebiliyor mu?

Mesleğin Getireceği Kazanç

Bu meslekte çalışanların ortalama kazançları ne kadar? Kazançlar günlük, haftalık, aylık veya mevsimlik olarak değişiyor mu? Aynı meslekte çalışanlar arasında ülkenin değişik bölgelerinde yaşayanlarda kazanç bakımından fark var mı?